

Sygn. akt III RC 200/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym :

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Maciej Bainczyk

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Jolanta Lipert

po rozpoznaniu w dniu 14.01.2014 r. w Kędzierzynie-Koźlu

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletniej N. D. reprezentowanej przez A. D.

przeciwko M. D.

o podwyższenie alimentów

1. zasądza od pozwanego M. D. na rzecz małoletniej powódki N. M. (2 imion) D. ur. (...) alimenty w kwocie po 700zł (siedemset złotych) miesięcznie, płatne z góry do rąk matki małoletniej powódki A. D. do dnia 10- każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 24 maja 2013 r., a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 27.12.1999r. w sprawie sygn. IRC 275/99,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. nakazuje ściągnąć od pozwanego M. D. na rzecz Skarbu Państwa (kasa tutejszego Sądu) kwotę 288 zł(dwieście osiemdziesiąt osiem złotych) tytułem należnej opłaty sądowej oraz 12 zł (dwanaście złotych) za klauzulę wykonalności,
4. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1200zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
5. odstępuje od obciążenia powódki kosztami oddalonego powództwa,
6. wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 200/13

UZASADNIENIE

A. D., działająca w imieniu małoletniej córki N. D., wystąpiła z żądaniem podwyższenia alimentów należnych od pozwanego M. D. z kwot po 220 zł miesięcznie do kwot po 800 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że obecne alimenty zostały zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu dnia 29 marca 1998 r. w sprawie RIIC 930/98. Obecnie pozwany dobrowolnie przekazuje na utrzymanie małoletniej kwotę 100 € miesięcznie, zaś koszty utrzymania małoletniej zamieszkałej w Irlandii wynoszą około 440 € miesięcznie, co odpowiada kwocie około 1.760 zł i składają się na nie kwoty: 150 € na żywność, 40 € na posiłki szkolne, 100 € na odzież, 20 € na środki czystości, 10 € na bilety komunikacji miejskiej, 50 € na kółka zainteresowań, 10 € na artykuły szkolne, 20 € na telefon komórkowy oraz 40 € na kieszonkowe. Na dochody matki małoletniej składa się kwota 538,40 € z

tytułu wynagrodzenia za pracę, 990,24 € dodatku dla samotnego rodzica wychowującego dwoje dzieci oraz 260 € dodatku rodzinnego na dwoje dzieci. Jednocześnie pozwany nie ma innych dzieci na utrzymaniu, prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z długoletnią partnerką i ma możliwości podwyższenia świadczeń alimentacyjnych.

Pozwany w odpowiedzi na pozew uznał powództwo do kwot po 500 zł miesięcznie, a następnie zaproponował alimenty po 600 zł miesięcznie oraz dodatkową kwotę 300 € rocznie płatną w trzech ratach po 100 € do dnia 31 marca, 31 lipca i 31 grudnia każdego roku. Wskazał, że dobrowolnie podwyższył alimenty dla córki do kwot po 100 € miesięcznie i takie sumy obecnie przekazuje. Zaznaczył, że nigdy nie godził się na wyjazd córki za granicę, a powódka ma bez wątpienia wyższe możliwości zarobkowe w Irlandii niż w Polsce. Podniósł, że ma na wychowaniu urodzoną dnia (...) córkę oraz ponosi bieżące koszty utrzymania rzędu 5.630 zł miesięcznie, zatem jego możliwości alimentowania powódki są ograniczone. Pozwany wskazał także, iż brak jest informacji o alimentach uzyskiwanych przez A. D. na drugie dziecko, co może świadczyć o tym, że alimenty są wydatkowane nie tylko na potrzeby małoletniej powódki. Oświadczył też, że brak jest ze strony powodowej dowodów na poparcie twierdzeń o wzroście usprawiedliwionych kosztów utrzymania powódki oraz wydatków i dochodów A. D..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 21 stycznia 1999 r. w sprawie RIIC 930/98 zasądzono od pozwanego M. D. na rzecz małoletniej powódki N. D. alimenty po 220 zł miesięcznie.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 27 grudnia 1999 r. w sprawie I RC 275/99 związek małżeński A. D. i M. D. rozwiązano przez rozwód bez orzekania o winie, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią powierzono matce A. D., a kwotę należnych małoletniej od ojca alimentów ustalono jak w wyroku Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu w sprawie RIIC 930/98.

Dowód:

- wyrok Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 21 stycznia 1999 r. w sprawie RIIC 930/98,
- wyrok Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 27 grudnia 1999 r. w aktach sprawy I RC 275/99,

Małoletnia powódka ma 15 lat i uczęszcza do szkoły.

A. D. przebywa za granicą od wielu lat. Obecnie zamieszkuje w D.. Korzysta z zasiłku rodzinnego w kwocie po 242,60 € tygodniowo. Wynajmuje mieszkanie pod adresem 124 B., B., Co. D.. Uzyskuje zasiłek mieszkaniowy w kwocie po 383,80 € miesięcznie. Powódka z tytułu zatrudnienia uzyskuje średnio dochód po 134,75 € tygodniowo.

Koszt badania wzroku N. D. i zakupu okularów dla małoletniej poniesiono wydatek 204 €, planowane jest przeprowadzenie u małoletniej zabiegu ortodontycznego – montażu aparatu – gdzie łączny koszt usługi wynosi 2.750 €.

A. D. uczestniczy w kursie językowym w pełnym wymiarze.

Dowód:

- zaświadczenie Wydziału Spraw Socjalnych i Rodzinnych w D. z tłumaczeniem k. 28-29,
- umowa najmu mieszkania wraz z tłumaczeniem k. 30-32,
- informacja o zasiłku mieszkaniowym k. 33-38,
- specyfikacja wynagrodzenia z tłumaczeniem k. 39-50,
- informacja o kosztach optyka z tłumaczeniem k. 64-65,

-informacja o kosztach zabiegu ortodonty z tłumaczeniem k. 66-67,

-zaświadczenie o kursie językowym z tłumaczeniem k. 68-69,

-zeznania pozwanego M. D. k. 80,

Pozwany M. D. pozostaje od 21 września 2013 r. w związku małżeńskim z M. B., z którą pozostawał w nieformalnym związku przez ostatnich 10 lat. Wspólnie z żoną wychowuje półroczną córkę S., której koszty utrzymania szacuje na kwotę 1.000 zł miesięcznie. Pozwany jest zatrudniony w firmie (...) za wynagrodzeniem około 6.000 zł netto miesięcznie, a jego żona uzyskuje zbliżone dochody. Do maja 2014 r. pozwany będzie korzystał z urlopu macierzyńskiego i z tej racji jego obecne dochody obniżyły się do kwoty około 4.400 zł miesięcznie. Pozwany mieszka wraz z żoną i dzieckiem w mieszkaniu, gdzie koszty utrzymania wynoszą około 1.100-1.200 zł miesięcznie. Na zakup tego mieszkania zaciągnął kredyt wynoszący 576.000 zł a rata miesięczna wynosi 2.700-2.900 zł – w zależności od kursu euro.

Dowód:

-zeznania pozwanego M. D. k. 80.

goiemał dwa lata zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało uwzględnić w części.

Żądanie zmiany wysokości należnych alimentów swoją podstawę znajduje w treści art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (zwany dalej: k.r.o.), który mówi, iż w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego.

W ocenie sądu okoliczności faktyczne dotyczące strony powodowej pozwalały przyjąć, że koszty utrzymania powoda rzeczywiście wzrosły. Już sam fakt upływu czasu 14 lat od chwili poprzedniego ustalenia świadczeń alimentacyjnych wskazywał jednoznacznie, że wydatki na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych uprawnionej, jak wyżywienie czy zakup odzieży istotnie wzrosły. Bez wątplenia istotny wzrost kosztów utrzymania uprawnionej należy także wiązać z jej zamieszkaniem w Irlandii – wysokorozwiniętym kraju Unii Europejskiej, gdzie przeciętny poziom życia i związane z tym średnie koszty utrzymania są zdecydowanie wyższe od kosztów w Polsce. Jednocześnie zgodzić się należało ze stanowiskiem pozwanego, że strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów obrazujących faktyczny poziom wzrostu wydatków na usprawiedliwione potrzeby małoletniej N. D., zaś wyliczenia kosztów opieki optyka i ortodonty mają charakter informacji, a nie rachunku za rzeczywiście wydatkowane kwoty. Zrozumiałe wydaje się również stanowisko pozwanego, który oświadczył, że trudno mu odnieść się do wyliczeń kosztów utrzymania powódki, bo nie zna realiów życia w Irlandii. Pełnomocnik powódki wnosił przy tym o pominięcie dowodu z jej przesłuchania w charakterze strony z uwagi na niemożność stawienia się przed sądem w Polsce oraz cofnął wniosek o przesłuchanie strony w drodze odezwy przed sądem miejsca zamieszkania strony, dlatego postępowanie dowodowe można było przeprowadzić jedynie częściowo.

Pomimo powyższych wątpliwości sąd miał obowiązek rozważenia żądania pozwu w kontekście przesłanek regulujących wysokość obowiązku alimentacyjnego w zależności od potrzeb uprawnionego oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.).

Ustalając zakres usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej sąd przyjął informacje wskazane w piśmie procesowym strony powodowej z dnia 10 grudnia 2013 r., poparte dokumentami złożonymi do akt sprawy w takim zakresie, jaki odpowiada wydatkom tożsamym rodzajowo ponoszonym w Polsce i uznał, że na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki należy przeznaczyć kwotę 390 €, obejmującą wydatki miesięczne po: 150 € na żywność, 40 € na posiłki szkolne, 100 € na odzież, 20 € na środki czystości, 10 € na bilety komunikacji miejskiej, 10 € na

artykuły szkolne, 20 € na telefon komórkowy oraz 40 € na kieszonkowe, przy czym w wyliczeniu pominięto kwotę 50 € na kółka zainteresowań, bo trudno zweryfikować tak wysokość tej sumy jak i jej zasadność. Jednocześnie zauważyć należało, że skoro na dwoje małoletnich dzieci A. D. otrzymuje zasiłek rodzinny po 260 € miesięcznie, po potrąceniu od kwoty 390 € kwoty zasiłku 130 € dla jednego dziecka do zabezpieczenia usprawiedliwionych potrzeb miesięcznych małoletniej pozostała kwota 260 € miesięcznie.

Jak nadto wynika ze stanowiska powódki całkowite koszty utrzymania mieszkania wynoszą 627,28 € miesięcznie (446,20 € czynsz + 44,99 € internet + 4,50 € wywóz śmieci + 90 € energia + 41,59 € gaz = 627,28 €), co przy jednym dorosłym lokatorze i dwojce dzieci uzasadnia doliczenie do kosztów utrzymania małoletniej 1/4 ponoszonych wydatków (627,28 € / 4 = 156,82 €) i pozwala ustalić całkowite koszty utrzymania małoletniej na poziomie około 416 € miesięcznie. Wśród wydatków, które winny obciążyć pozwanego sąd nie uwzględnił dodatkowych rocznych wydatków jak 150 € za szkołę i 163 € za ubrania szkolne, których konieczność ponoszenia nie została dostatecznie uzasadniona oraz wydatków na optyka i leczenie ortodontyczne, które, jako wydatki nadzwyczajne, nie zostały poparte rachunkami, a jedynie pismami o charakterze informacyjnym, co zresztą kwestionował pozwany.

Mając na uwadze poziom dochodów pozwanego, istniejące u niego obciążenia w postaci niebagatelnej raty kredytu mieszkaniowego oraz powstały niedawno obowiązek alimentacyjny wobec córki S. sąd ustalił zakres jego obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniej powódki N. D. na kwotę 700 zł miesięcznie, co odpowiada kwocie około 167 € miesięcznie (przy średnim kursie 1 € = 4,17 zł). Taka kwota w przekonaniu sądu odpowiada możliwościom zarobkowym i majątkowym pozwanego i zbliża się do poziomu zgłaszanych przez pozwanego propozycji (600 zł miesięcznych alimentów + dodatkowe 300 € rocznie).

Jednocześnie pozostała do zaspokojenia przez A. D. kwota około 250 € miesięcznie mieści się z powodzeniem, zdaniem sądu, w zakresie jej możliwości majątkowych i finansowych. Pobiera ona bowiem kwotę 1.101,86 € miesięcznie z tytułu zasiłku dla rodziny z jednym rodzicem oraz osiąga dochód z pracy, przy czym jej potencjalne możliwości z tym zakresie nie są wykorzystywane nawet w połowie. Możliwości te określają bowiem zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody – zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. w sprawie III CZP 91/86 (publ. OSNP 1988, nr 4, poz. 42.). Tymczasem wysokość dochodów powódki w pozwie określona została na kwotę 538,40 € miesięcznie, a w kolejnych pismach procesowych na kwotę zaledwie 134,75 € miesięcznie, choć z treści specyfikacji wynagrodzenia powódki (k.39-50 akt) wynika, że mamy do czynienia raczej z wynagrodzeniem tygodniowym niż miesięcznym (oznaczenia w rubrykach „okres:” na kolejnych dokumentach dotyczą ewidentnie kolejnych tygodni, a nie miesięcy, np. na druku z datą płatności 4/01/13 wskazano okres 01, a na druku z datą płatności 14/06/13 wskazano okres 24, zaś wymiar pracy wynosi za każdym razem 12,5 godziny, co przy pełnym etacie 40 godzin dawałoby dochód tygodniowy 431,20 € i odpowiednio dochód miesięczny 1.724,80 €). Niezależnie od tego wskazać należy, że poziom płacy minimalnej w Irlandii w 2013 r. wyniósł 1.462 € miesięcznie (wg danych Eurostat – w Polsce odpowiednio 377 € miesięcznie) i trudno przyjąć, by realne możliwości zarobkowe A. D. były istotnie niższe. Zdaniem sądu okoliczność, iż A. D. uczęszcza na kurs językowy nie może być okolicznością usprawiedliwiającą jej niepełne zatrudnienie, skoro za granicą mieszka od lat, a konieczność odbycia takiego kursu mogącego kolidować z godzinami pracy nie została w żaden sposób uzasadniona. Sąd doszedł także do przekonania, że wiek małoletniej powódki (15 lat) stawiający ją na progu biologicznej dorosłości i psychicznej samodzielności pozwala przyjąć, że istotą obowiązku alimentacyjnego rodzica pełniącego bezpośrednią pieczę nad dzieckiem stają się także świadczenia finansowe i pomoc materialna, a udział osobistych starań o utrzymanie i wychowanie małoletniego (art. 135 § 2 k.r.o.) ulega stopniowej eliminacji.

Stąd też, uwzględniając zasadnicze różnice w poziomie potencjalnych dochodów możliwych do osiągnięcia przez mieszkających w różnych krajach zobowiązanych do alimentacji rodziców małoletniej powódki oraz mając na uwadze, iż wzrost części wydatków utrzymania jest konsekwencją arbitralnej, choć w końcowym efekcie zapewne korzystnej ekonomicznie decyzji A. D. o zamieszkaniu w Irlandii, na rzecz małoletniej uprawnionej od pozwanego zasądono

alimenty po 700 zł miesięcznie, poczynając od dnia wytoczenia powództwa, a w pozostałej części roszczenie, jako niezasadne – oddalono.

W zakresie uwzględnionego powództwa od pozwanego na rzecz powódki zasądono zwrot kosztów zastępstwa procesowego, zaś powódkę w części oddalono powództwa zwolniono z kosztów sądowych na podstawie art. 100 k.p.c.

Na podstawie art. 98 k.p.c. od pozwanego zasądono na rzecz Skarbu Państwa należne koszty sądowe, zaś z mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w punkcie zasądzającym alimenty nadano rygor natychmiastowej wykonalności.